

THỰC TRẠNG VÀ BIỆN PHÁP QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC HUYỆN CẦN ĐƯỚC, TỈNH LONG AN

Hoàng Ngọc Linh^{1,2*} và Phạm Minh Giản³

¹Học viên cao học, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

²Trường Tiểu học Phước Tuy, Việt Nam

³Khoa Sư phạm Khoa học xã hội, Trường Sư phạm, Trường Đại học Đồng Tháp, Việt Nam

*Tác giả liên hệ: Hoàng Ngọc Linh, Email: hoanglinhpht2020@gmail.com

Lịch sử bài báo

Ngày nhận: 27/9/2024; Ngày nhận chỉnh sửa: 03/11/2024; Ngày duyệt đăng: 19/12/2024

Tóm tắt

Đổi mới phương pháp dạy học không chỉ giúp học sinh tiếp thu kiến thức mà còn trang bị cho học sinh những kỹ năng và thái độ cần thiết để phát triển bền vững trong tương lai. Nghiên cứu này sử dụng phương pháp điều tra xã hội học kết hợp với phỏng vấn thực hiện trên 110 cán bộ quản lý và giáo viên của các trường tiểu học trên địa bàn huyện Cần Đước, tỉnh Long An. Thông qua kết quả khảo sát, nghiên cứu đã phân tích, đánh giá thực trạng quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước; đồng thời đưa ra những mặt mạnh, hạn chế, cơ hội và thách thức của những thực trạng trên. Dựa trên kết quả đó, chúng tôi đã đề xuất một số biện pháp góp phần nâng cao hiệu quả quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở các trường tiểu học huyện Cần Đước, tỉnh Long An. Nghiên cứu có ý nghĩa thực tiễn hỗ trợ các trường tiểu học trên địa bàn nghiên cứu nâng cao chất lượng dạy và học, góp phần phát triển năng lực học sinh đáp ứng yêu cầu của đổi mới giáo dục hiện nay.

Từ khoá: Đổi mới, hoạt động, phương pháp dạy học, trường tiểu học.

DOI: <https://doi.org/10.52714/dthu.13.03S.2024.1416>

Trích dẫn: Hoàng, N. L., & Phạm, M. G. (2024). Thực trạng và biện pháp quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở các trường tiểu học huyện Cần Đước, tỉnh Long An. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(03S), 170-181. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.03S.2024.1416>.

Copyright © 2024 The author(s). This work is licensed under a CC BY-NC 4.0 License.

**CURRENT MANAGEMENT MEASURES
FOR INNOVATIVE TEACHING IN PRIMARY SCHOOLS
IN CAN DUOC DISTRICT, LONG AN PROVINCE**

Hoang Ngoc Linh^{1,2*} and Pham Minh Gian³

¹*Postgraduate, Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

²*Phuoc Tuy Primary School, Vietnam*

³*Faculty of Social Sciences Teacher Education, School of Education,
Dong Thap University, Cao Lanh 870000, Vietnam*

*Corresponding author: Hoang Ngoc Linh, Email: hoanglinhpht2020@gmail.com

Article history

Received: 27/9/2024; Received in revised form: 03/11/2024; Accepted: 19/12/2024

Abstract

Renovating teaching not only helps students absorb knowledge but also equips them with the necessary skills and attitudes for sustainable development in the future. This study conducted a sociological survey combined with interviews with 110 management staff and teachers from primary schools in Can Duoc District, Long An Province. The results were analyzed and evaluated on the current teaching management in primary schools in this area. Then, the study identified the strengths, limitations, opportunities, and challenges of these current practices. Based on these findings, several management measures are proposed for the effectiveness of teaching method innovation in this area. This research has practical significance in supporting primary schools to improve teaching and learning quality, contributing to the development of students' competencies to meet the current educational innovation requirements.

Keywords: *Activities, innovation, primary school, teaching methods.*

1. Đặt vấn đề

Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về Đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo Việt Nam nêu rõ: “Tiếp tục đổi mới mạnh mẽ phương pháp dạy và học theo hướng hiện đại; phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức, kỹ năng của người học; khắc phục lối truyền thụ áp đặt một chiều, ghi nhớ máy móc. Tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học tự cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực. Chuyển từ học chủ yếu trên lớp sang tổ chức hình thức học tập đa dạng, chú ý các hoạt động xã hội, ngoại khóa, nghiên cứu khoa học. Đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin và truyền thông trong dạy và học.” (Ban Chấp hành Trung ương, 2013). Theo đó, việc đổi mới phương pháp dạy học (PPDH) nhằm đáp ứng bối cảnh của thời đại, nhu cầu phát triển đất nước, nhu cầu phát triển nguồn nhân lực, mục tiêu giáo dục phổ thông, yêu cầu cần đạt về phẩm chất và năng lực, phù hợp với nội dung giáo dục từng cấp, từng lớp được xem như một điều kiện có tính tiên quyết để thực hiện thắng lợi mục tiêu đổi mới giáo dục.

Trong nghiên cứu “Quản lý đổi mới PPDH tiếng Việt ở các trường tiểu học theo hướng tiếp cận phát triển năng lực học sinh” của Nguyễn Thị Dung, nghiên cứu cho rằng: Đổi mới phương pháp giảng dạy theo hướng phát triển năng lực của người học là một giải pháp cải thiện chất lượng giảng dạy để đáp ứng các yêu cầu thực tế; bài viết này tập trung giải quyết một số vấn đề lý thuyết về quản lý đổi mới PPDH Tiếng Việt ở trường tiểu học theo hướng phát triển năng lực của học sinh; kết quả nghiên cứu là cơ sở để các trường tiểu học tìm ra giải pháp sáng tạo nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy Tiếng Việt, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục. (Nguyễn, 2020).

Còn trong nghiên cứu “Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường tiểu học tại thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng” của Lâm Thị Hoa Huệ và Hồ Văn Thống, đã cho rằng giáo dục Toán học hình thành và phát triển cho học sinh những phẩm chất chủ yếu, năng lực chung và năng lực toán học với các thành tố cốt lõi. Vì vậy, muốn đạt mục tiêu dạy học môn Toán ở trường tiểu học thì vai trò quản lý hoạt động dạy học môn Toán cần phải được coi trọng và quan tâm đúng mức; qua kết quả khảo sát, đã phân tích, đánh giá được thực trạng cũng như những vấn đề bất cập trong công tác quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường tiểu học của địa phương này, từ đó đề xuất các biện pháp quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường tiểu học tại thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng. (Lâm & Hồ, 2024).

Đề đổi mới giáo dục và đào tạo nói chung, đặc biệt trong giáo dục tiểu học, việc cải tiến phương pháp hoạt động giáo dục đóng vai trò vô cùng quan trọng. Đổi mới PPDH tại bậc tiểu học giúp phát triển trí tuệ và xây dựng kỹ năng cho trẻ ngay từ những ngày đầu đến trường, tạo nền tảng để các em sẵn sàng bước vào môi trường học tập và làm việc trí tuệ một cách hiệu quả và nghiêm túc. Thực hiện đổi mới PPDH trong đổi mới giáo dục phổ thông theo hướng hiện đại nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và vận dụng kiến thức; tập trung dạy cách học, cách nghĩ, khuyến khích tự học, tạo cơ sở để người học cập nhật và đổi mới tri thức, kỹ năng, phát triển năng lực.

Tuy nhiên, giáo dục tiểu học và việc đổi mới PPDH ở các trường tiểu học của huyện Cần Đức, tỉnh Long An còn có nhiều bất cập, chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ mới. Các trường tiểu học của huyện Cần Đức, tỉnh Long An, đã bước đầu quan tâm đến hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học. Tuy nhiên, việc tổ chức các hoạt động này ở nhà trường vẫn còn gặp nhiều khó khăn. Có nhiều nguyên nhân, trong đó có vai trò của Hiệu trưởng trong việc quản lý hoạt động đổi mới PPDH còn nhiều hạn chế. Do đó, việc tìm kiếm những biện pháp để nâng cao chất lượng quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học của huyện Cần Đức, tỉnh Long An là vấn đề cấp bách hiện nay.

Nghiên cứu đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học huyện Cần Đức, tỉnh Long An nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác quản lý hoạt động đổi mới PPDH dựa trên cơ sở phân tích một số các lý luận chung về hoạt động đổi mới

PPDH, hoạt động đổi mới PPDH và thực trạng quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học huyện Cần Đước, tỉnh Long An hiện nay.

2. Nội dung

2.1. Một số khái niệm cơ bản

2.1.1. Khái niệm phương pháp dạy học

PPDH là một lĩnh vực thuộc khoa học giáo dục, được hiểu theo quan điểm lý luận dạy học như là tập hợp các cách thức hoạt động, tương tác có điều chỉnh giữa người dạy và người học, nhằm đạt được hiệu quả trong các nhiệm vụ dạy học. Theo tác giả Trần Bá Hoàn, "PPDH được xác định là cách thức, con đường mà giáo viên sử dụng để hướng dẫn, tổ chức và chỉ đạo hoạt động học tập tích cực, chủ động của học sinh, nhằm đạt được các mục tiêu giáo dục đề ra". (Trần, 2009).

Như vậy, PPDH là hệ thống các hành động có mục đích của giáo viên, sắp xếp theo một trình tự nhất định nhằm tổ chức hoạt động nhận thức và thực hành của học sinh. Mục tiêu của phương pháp này là giúp học sinh lĩnh hội nội dung kiến thức một cách sâu sắc, đồng thời đạt được những mục tiêu giáo dục đề ra. PPDH bao gồm hai thành phần chính: phương pháp dạy và phương pháp học, với sự tương tác chặt chẽ. Trong đó, phương pháp dạy đóng vai trò dẫn dắt, còn phương pháp học, dù có tính độc lập, vẫn chịu ảnh hưởng từ cách thức dạy của giáo viên.

2.1.2. Đổi mới phương pháp dạy học

Đổi mới PPDH có thể được tiếp cận từ nhiều khía cạnh khác nhau, và mỗi cách tiếp cận sẽ dẫn đến những quan niệm riêng về đổi mới phương pháp này. Tuy nhiên, có thể hiểu một cách chung nhất rằng đổi mới PPDH là việc cải tiến các hình thức và cách thức làm việc còn kém hiệu quả của giáo viên và học sinh, thay thế bằng những phương pháp hiệu quả hơn. Mục tiêu của đổi mới là nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập, phát huy tính tích cực, sáng tạo và phát triển năng lực của học sinh, đồng thời phù hợp với đặc điểm của từng đối tượng học sinh và từng môn học. (Trần, 2009).

Như vậy, có thể hiểu rằng đổi mới PPDH không có nghĩa là loại bỏ hoàn toàn các PPDH truyền thống hay tuyệt đối hóa các phương pháp hiện đại. Thay vào đó, trong quá trình đổi mới, cần khai thác những ưu điểm của các phương pháp truyền thống và sử dụng chúng một cách hợp lý, hiệu quả. Việc kết hợp hài hòa giữa phương pháp truyền thống và hiện đại sẽ tạo ra một PPDH linh hoạt, đáp ứng tốt hơn nhu cầu và đặc điểm của học sinh hiện nay.

2.1.3. Quản lý đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học

Quản lý đổi mới PPDH là quá trình trong đó Hiệu trưởng tác động đến toàn bộ nhân lực, tổ chức và các điều kiện vật chất của nhà trường nhằm đảm bảo quá trình đổi mới PPDH đạt được các mục tiêu đã đề ra. Như vậy, Hiệu trưởng chính là người quản lý chính trong công tác này. Các đối tượng chịu sự quản lý bao gồm tổ chuyên môn, công đoàn, đoàn thanh niên, toàn thể giáo viên, cùng với các bộ phận quản lý cơ sở vật chất và thiết bị dạy học phục vụ cho đổi mới phương pháp giảng dạy.

Quản lý đổi mới PPDH phải được thực hiện theo các chức năng quản lý chính gồm: lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo thực hiện, kiểm tra và điều chỉnh để đáp ứng các yêu cầu thực tế và đạt hiệu quả tối đa trong giảng dạy.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

- Khách thể khảo sát: 110 cán bộ quản lý (CBQL), giáo viên ở các trường tiểu học trên địa bàn huyện Cần Đước, tỉnh Long An.

- Thang đánh giá: Sử dụng thang đo 4 mức (từ 1 đến 4). Cụ thể, các mức độ được quy ước như sau: Mức 1: từ 1,00 đến 1,75 (không quan trọng / yếu); Mức 2: từ 1,76 đến 2,50 (ít quan trọng / trung bình); Mức 3: từ 2,51 đến 3,25 (quan trọng / khá); Mức 4: từ 3,26 đến 4,0 (rất quan trọng / tốt). Dữ liệu sẽ được xử lý bằng phần mềm SPSS 22.0 để tính toán thống kê, lập bảng và biểu đồ, phân tích điểm trung bình (ĐTB) và tỷ lệ phần trăm (%), từ đó đưa ra kết luận về các kết quả khảo sát. Đồng thời, kết hợp phương pháp phỏng vấn để bổ sung và làm rõ kết quả khảo sát định lượng, phục vụ cho việc phân tích, đánh giá thực trạng thực trạng quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học huyện Cần Đức, tỉnh Long An. Kết quả khảo sát qua phiếu hỏi sẽ là cơ sở để xác định các vấn đề cần nghiên cứu sâu hơn và làm nền tảng cho việc thiết kế đề cương phỏng vấn.

- Thời gian khảo sát: từ tháng 8/2024 đến tháng 10/2024. Thời gian tiến hành phỏng vấn sâu: tháng 9/2024.

2.3. Thực trạng quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở các trường tiểu học huyện Cần Đức, tỉnh Long An

2.3.1. *Thực trạng nhận thức của cán bộ quản lý và giáo viên về sự cần thiết phải quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đức*

Bảng 1. Sự cần thiết phải quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở các trường tiểu học huyện Cần Đức

TT	Mức độ	Đánh giá của CBQL, giáo viên	
		SL	%
1	Rất cần thiết	75	67,88
2	Cần thiết	25	23,03
3	Ít cần thiết	10	9,09
4	Không cần thiết	0	0,00

Bảng 1 tổng hợp ý kiến đánh giá của đội ngũ CBQL, giáo viên các trường tiểu học huyện Cần Đức, tỉnh Long An về sự cần thiết phải quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học, đạt kết quả như sau: Có 75 ý kiến chiếm tỷ lệ 67,88% đánh giá rất cần thiết; Có 25 ý kiến chiếm tỷ lệ 23,03% đánh giá cần thiết; Có 10 ý kiến chiếm tỷ lệ 9,09% đánh giá ít cần thiết và không ý kiến nào đánh giá không cần thiết.

Kết quả phỏng vấn CBQL1 như sau: “Việc quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học là rất quan trọng và cần thiết, nhằm định hướng cho đội ngũ CBQL, giáo viên thực hiện việc đổi mới PPDH theo yêu cầu đổi mới giáo dục, và thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, chuyển từ dạy học tiếp cận kiến thức sang tiếp cận năng lực. Vì vậy, hiệu trưởng các trường cần tăng cường quản lý hoạt động đổi mới PPDH góp phần nâng cao chất lượng giáo dục bậc tiểu học.”

Nhìn chung, phần lớn các CBQL và giáo viên đều cho rằng việc quản lý hoạt động đổi mới PPDH là rất cần thiết. Tuy nhiên, vẫn có một số ít ý kiến cho rằng việc quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học là ít cần thiết. Vì vậy, Hiệu trưởng cần đẩy mạnh việc quán triệt về sự quan trọng và tính cần thiết của công tác quản lý đổi mới PPDH ở trường tiểu học, giúp các CBQL và giáo viên có nhận thức đúng đắn và từ đó góp phần nâng cao chất lượng dạy học tại các trường tiểu học ở huyện Cần Đức.

2.3.2. *Thực trạng xây dựng kế hoạch hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước*

Bảng 2. Xây dựng kế hoạch hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

TT	Nội dung	Kết quả thực hiện				ĐTB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Yếu		
1	Lập kế hoạch đổi mới PPDH tổng thể cấp trường	7,27	10,91	82,42	0,00	2,25	3
2	Chỉ đạo lập kế hoạch đổi mới PPDH của tổ chuyên môn	6,06	10,91	83,03	0,00	2,23	4
3	Chỉ đạo lập kế hoạch đổi mới PPDH của cá nhân giáo viên	7,88	10,30	81,82	0,00	2,26	2
4	Lập kế hoạch bồi dưỡng giáo viên tiếp cận các PPDH tích cực	10,91	11,52	77,58	0,00	2,33	1

Kết quả khảo sát từ Bảng 2 thể hiện về việc đánh giá xây dựng kế hoạch hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học huyện Cần Đước, các tiêu chí đạt điểm trung bình từ 2,23 đến 2,33, đạt kết quả trung bình, trong đó: Nội dung được đánh giá cao nhất là “Lập kế hoạch bồi dưỡng giáo viên tiếp cận các PPDH tích cực”, với ĐTB là 2,33, đạt mức trung bình; Nội dung được đánh giá thấp nhất là “Chỉ đạo lập kế hoạch đổi mới PPDH của tổ chuyên môn”, đạt ĐTB là 2,23, đạt mức trung bình.

Kết quả phỏng vấn CBQL2 như sau: “Việc xây dựng kế hoạch hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học là rất quan trọng, nhằm định hướng bài bản cho hoạt động đổi mới PPDH, tiến hành các hoạt động cần thiết, nhằm thực hiện chức năng quản lý ở trường tiểu học của hiệu trưởng. Nhưng thực tế, hoạt động chưa đem lại kết quả cao, lý do đội ngũ phải tham gia các modul bồi dưỡng thực hiện Chương trình Giáo dục phổ thông 2018 của Bộ Giáo dục và Đào tạo, đồng thời đội ngũ giáo viên phải tích cực tham gia các lớp bồi dưỡng nâng hạng theo chức danh nghề nghiệp. Vì vậy, hiệu trưởng các trường cần tăng cường xây dựng kế hoạch hoạt động đổi mới PPDH góp phần nâng cao chất lượng giáo dục bậc tiểu học.”

Tóm lại, đa số các tiêu chí đánh giá đều đạt mức trung bình chiếm tỷ lệ cao, cho thấy việc xây dựng kế hoạch đổi mới PPDH tại các trường tiểu học huyện Cần Đước chưa đạt hiệu quả cao. CBQL nhận thức rõ tầm quan trọng của việc lập kế hoạch, coi đây là nền tảng định hướng cho các hoạt động đổi mới PPDH trong trường học nhưng vẫn còn gặp nhiều khó khăn trong việc triển khai.

2.3.3. *Thực trạng tổ chức hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước*

Bảng 3. Đánh giá về tổ chức hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

STT	Nội dung	Kết quả thực hiện				ĐTB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Yếu		
1	Xây dựng và kiện toàn bộ máy (Ban chỉ đạo đổi mới PPDH)	6,06	10,91	81,82	1,21	2,22	4
2	Phân công nhiệm vụ, trách nhiệm cho các thành viên của Ban chỉ đạo	9,70	11,52	78,79	0,00	2,31	1
3	Phân công nhiệm vụ, trách nhiệm cho các bộ phận chức năng	7,27	10,30	82,42	0,00	2,25	2

STT	Nội dung	Kết quả thực hiện				ĐTB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Yếu		
4	Quy định phối hợp, hỗ trợ giữa các bộ phận, thành viên của bộ máy trong tổ chức thực hiện đổi mới PPDH	6,06	12,12	81,82	0,00	2,24	3

Bảng 3 tổng hợp ý kiến đánh giá tổ chức hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học, đạt điểm trung bình khảo sát từ 2,22 đến 2,31, đạt kết quả trung bình, trong đó: Nội dung được đánh giá cao nhất là “Phân công nhiệm vụ, trách nhiệm cho các thành viên của Ban chỉ đạo”, đạt ĐTB khảo sát 2,31, đạt kết quả trung bình; Nội dung được đánh giá thấp nhất là “Xây dựng và kiện toàn bộ máy (Ban chỉ đạo) đổi mới PPDH”, đạt điểm trung bình 2,22, đạt kết quả trung bình.

CBQL3 trả lời phỏng vấn như sau: “Việc tổ chức hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học là rất quan trọng, nhằm sắp xếp phân công đội ngũ thực hiện các công việc cần thiết cho quá trình thực hiện việc đổi mới PPDH, theo thực tế đội ngũ CBQL các trường tiểu học chưa có nhiều kinh nghiệm, chưa được tập huấn về công tác đổi mới PPDH. Vì vậy, hiệu trưởng các trường cần tăng cường tổ chức hoạt động đổi mới PPDH phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường góp phần nâng cao chất lượng giáo dục bậc tiểu học.”

Như vậy, qua kết quả khảo sát và phỏng vấn về tổ chức hoạt động đổi mới PPDH, được đội ngũ CBQL, giáo viên đánh giá đạt kết quả trung bình, bị tác động chi phối bởi những yếu tố khách quan chủ quan khác nhau. Vì vậy, hiệu trưởng nhà trường cần tăng cường tổ chức hoạt động PPDH phù hợp với điều kiện của đội ngũ giáo viên và đặc điểm của nhà trường góp phần nâng cao chất lượng dạy học ở trường tiểu học trong giai đoạn đổi mới giáo dục như hiện nay.

2.3.4. Thực trạng chỉ đạo hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

Bảng 4. Chỉ đạo hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

TT	Nội dung	Kết quả thực hiện				ĐTB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Yếu		
1	Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng tiêu chí đánh giá giờ dạy đổi mới PPDH	9,70	11,52	78,79	0,00	2,31	1
2	Chỉ đạo tổ chuyên môn và giáo viên lựa chọn nội dung, thiết kế các hoạt động, soạn bài theo hướng đổi mới PPDH	7,27	10,91	80,61	1,21	2,24	3
3	Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng giáo án mẫu, dạy thử nghiệm về việc tổ chức các hoạt động dạy học tích cực	4,85	12,12	83,03	0,00	2,22	5
4	Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức thao giảng, dự giờ, chia sẻ kinh nghiệm đổi mới PPDH	7,88	10,30	81,82	0,00	2,26	2
5	Chỉ đạo tổ chuyên môn ra đề kiểm tra theo ma trận, chấm trả bài đúng quy định	5,45	12,12	83,03	0,00	2,23	4
6	Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức sinh hoạt chuyên đề, viết sáng kiến kinh nghiệm, hội thảo, sinh hoạt cụm, hội thi về đổi mới PPDH	4,85	10,91	83,03	1,21	2,19	6

Qua kết quả khảo sát Bảng 4 về công tác chỉ đạo đổi mới PPDH ở các trường tiểu học đều được đánh giá ở mức trung bình, ĐTB từ 2,19 đến 2,31. Trong đó, “Chỉ đạo tổ chuyên môn xây dựng tiêu chí đánh giá giờ dạy đổi mới PPDH” có ĐTB cao nhất 2,31; còn “Chỉ đạo tổ chuyên môn tổ chức sinh hoạt chuyên đề, viết sáng kiến kinh nghiệm, hội thảo, sinh hoạt cụm, hội thi về đổi mới PPDH” đạt ĐTB thấp nhất là 2,19.

CBQL4 khi được phỏng vấn đã trả lời như sau: “Việc chỉ đạo hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học chưa làm tốt do một số nguyên nhân chính, bao gồm: thiếu sự đồng bộ trong triển khai giữa các cấp quản lý, thiếu sự chuẩn bị và đào tạo chuyên môn cho giáo viên, cơ sở vật chất chưa đáp ứng đủ nhu cầu cho các PPDH mới, và một số giáo viên vẫn còn thói quen giảng dạy theo phương pháp truyền thống. Điều này dẫn đến việc ứng dụng các PPDH đổi mới chưa hiệu quả và chưa mang lại kết quả như mong muốn.”

Như vậy, hiệu trưởng cần tăng cường công tác chỉ đạo sao cho phù hợp với điều kiện của đội ngũ giáo viên và đặc điểm riêng của nhà trường, góp phần nâng cao chất lượng dạy học tại trường tiểu học trong giai đoạn đổi mới giáo dục hiện nay.

2.3.5. *Thực trạng kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước*

Bảng 5. Đánh giá về kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

TT	Nội dung	Kết quả thực hiện				ĐTB	Thứ bậc
		Tốt	Khá	TB	Yếu		
1	Kiểm tra, đánh giá việc xây dựng tiêu chí đánh giá giờ dạy đổi mới PPDH	13,33	6,67	80,00	0,00	2,33	1
2	Kiểm tra, dự giờ, đánh giá việc tổ chức xây dựng giáo án mẫu, dạy thử nghiệm về việc tổ chức các hoạt động dạy học tích cực trên lớp	4,85	12,12	83,03	0,00	2,22	7
3	Dự giờ và đánh giá giờ thao giảng của giáo viên ở các tổ chuyên môn	7,88	10,30	81,82	0,00	2,26	5
4	Kiểm tra, dự giờ đột xuất và đánh giá giờ dạy của giáo viên	12,12	7,27	80,61	0,00	2,32	2
5	Kiểm tra, đánh giá việc thực hiện chương trình, soạn, giảng, dự giờ, thao giảng của giáo viên	11,52	6,06	82,42	0,00	2,29	3
6	Kiểm tra, đánh giá tra việc tổ chức sinh hoạt chuyên đề, viết sáng kiến kinh nghiệm, hội thảo, sinh hoạt cụm, hội thi về đổi mới PPDH	10,30	6,06	83,64	0,00	2,27	4
7	Kiểm tra, đánh giá việc ứng dụng CNTT, sử dụng trang thiết bị dạy học trong đổi mới PPDH	9,09	6,06	84,85	0,00	2,24	6
8	Kiểm tra việc thẩm định đề kiểm tra của các tổ chuyên môn	5,45	9,70	82,42	2,42	2,18	8

Kết quả khảo sát ý kiến đánh giá việc kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học huyện Cần Đước đạt ĐTB từ 2,18 đến 2,33, đạt mức trung bình, trong đó: Nội dung được đánh giá cao nhất là “Kiểm tra, đánh giá việc xây dựng tiêu chí đánh giá giờ dạy đổi mới PPDH”; “Kiểm tra việc thẩm định đề kiểm tra của các tổ chuyên môn” được đánh giá thấp nhất.

Khi qua phỏng vấn CBQL5 thu được kết quả: “Việc kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới PPDH ở trường tiểu học là rất quan trọng, nhằm kiểm tra rà soát lại toàn bộ quy trình, các tiêu chí kiểm tra đánh giá hoạt động đổi mới PPDH, làm cơ sở căn cứ điều chỉnh các hoạt động đổi mới PPDH phù hợp với điều kiện cụ thể của nhà trường. Tuy nhiên, việc đội ngũ CBQL chưa được tập huấn bài bản, dẫn đến kết quả chưa đem lại hiệu quả. Vì vậy, hiệu trưởng các trường cần tăng cường kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới PPDH phù hợp với điều kiện thực tế của nhà trường góp phần nâng cao chất lượng giáo dục bậc tiểu học.”

Nhìn chung đa số các CBQL và giáo viên tham gia khảo sát đều nhận định công tác kiểm tra, đánh giá hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học huyện Cần Đước chỉ đạt mức trung bình. Nguyên nhân dẫn đến kết quả trên theo kết quả phỏng vấn đối với CBQL là do chưa được tập huấn một cách bài bản.

2.4. Đánh giá chung

2.4.1. Mặt mạnh

Qua khảo sát thực trạng quản lý đổi mới PPDH, chúng tôi nhận thấy hầu hết các hiệu trưởng đã thể hiện được vai trò và vị trí trong việc quản lý và chỉ đạo thực hiện đổi mới PPDH. Các hiệu trưởng đã áp dụng nhiều biện pháp khác nhau, phù hợp với điều kiện thực tế của từng đơn vị trong công tác quản lý đổi mới. Đồng thời, các hiệu trưởng luôn chú trọng nâng cao nhận thức trong xây dựng kế hoạch, biện pháp quản lý, góp phần phát triển quy chế và nề nếp chuyên môn ngày càng phong phú.

Nguyên nhân khách quan: Do giáo dục là quốc sách hàng đầu, được đầu tư các nguồn lực hợp lý, và sự quan tâm của các cấp lãnh đạo đến giáo dục ngày càng tăng. Hệ thống giáo dục hiện cũng đang hội nhập quốc tế, cùng với việc triển khai các chủ trương đổi mới PPDH một cách đồng bộ với quy trình kiểm tra và đánh giá.

Nguyên nhân chủ quan: Năng lực quản lý của hiệu trưởng phù hợp với yêu cầu, cùng với tinh thần trách nhiệm và tâm huyết cao trong sự nghiệp giáo dục. Hiệu trưởng thực hiện chu trình quản lý một cách khoa học và linh hoạt, đáp ứng tốt công tác quản lý đổi mới PPDH. Đội ngũ giáo viên có năng lực chuyên môn vững vàng, đoàn kết, luôn sẵn sàng chia sẻ kinh nghiệm và cùng nhau phát triển.

2.4.2. Mặt hạn chế

Một số hiệu trưởng vẫn chưa thực sự quyết liệt trong việc chỉ đạo đổi mới PPDH theo định hướng phát triển năng lực của học sinh, dẫn đến một số hạn chế sau:

Việc lập kế hoạch đổi mới và xây dựng bộ máy quản lý đổi mới PPDH chưa chi tiết, còn thiếu tính sâu sát.

Công tác bồi dưỡng nhận thức và kỹ năng đổi mới PPDH cho giáo viên vẫn mang tính hình thức, chưa đạt hiệu quả cao và thiếu tính thực tiễn.

Chỉ đạo cho các tổ chuyên môn và giáo viên trong việc đổi mới PPDH chưa rõ ràng, chưa bám sát thực tế, đặc biệt trong việc lựa chọn nội dung, thiết kế bài giảng và tổ chức các hoạt động dạy học nhằm phát triển năng lực học sinh. Các hoạt động như sinh hoạt chuyên đề và tổ chức dạy học chưa đạt hiệu quả mong muốn, dẫn đến hoạt động đổi mới chưa ổn định.

Công tác kiểm tra quá trình đổi mới PPDH còn bị xem nhẹ, thiếu đánh giá đúng thực chất và ngại va chạm, điều này ảnh hưởng không nhỏ đến hiệu quả đổi mới.

Ngoài ra, một số giáo viên vẫn chưa nhiệt tình và chủ động trong công việc, năng lực tự học và tự bồi dưỡng còn hạn chế, chưa tận dụng sự hỗ trợ của đồng nghiệp, dẫn đến hạn chế trong chuyên môn và nghiệp vụ sư phạm.

Nguyên nhân khách quan: Cơ chế quản lý giáo dục và quy định cấp trên còn nhiều điểm bất cập; việc quản lý chương trình, sách giáo khoa và thi cử chưa đồng nhất, chính sách nhân sự chưa đáp ứng yêu cầu thực tế. Kinh phí đầu tư cơ sở vật chất và thiết bị còn hạn chế.

Nguyên nhân chủ quan: Một số hiệu trưởng chưa có phương pháp quản lý hiệu quả, tổ trưởng chuyên môn chưa được bồi dưỡng nghiệp vụ quản lý. Ngoài ra, đội ngũ giáo viên trong cùng một tổ và giữa các trường không đồng đều về cơ cấu, kinh nghiệm, chuyên môn. Trong nhà trường, nguồn lực nội bộ từ CBQL, giáo viên giỏi và chiến sĩ thi đua các cấp vẫn chưa được khai thác tối ưu trong hoạt động đổi mới PPDH.

2.3.3. Cơ hội và thách thức

Cơ hội cho đổi mới PPDH là sự ủng hộ mạnh mẽ từ chủ trương đổi mới giáo dục, bao gồm cập nhật chương trình, nội dung và sách giáo khoa, cùng với việc cải tiến kiểm tra và đánh giá theo hướng phát triển năng lực của học sinh, đảm bảo sự đồng bộ giữa PPDH và đánh giá.

Thách thức trong đổi mới PPDH là giáo viên còn chưa hoàn toàn nhận thức sâu sắc về tầm quan trọng của đổi mới, đồng thời vẫn e ngại khó khăn, lo ngại về thay đổi và chậm tiếp cận với công nghệ hiện đại.

2.5. Một số biện pháp quản lý

2.5.1. Nâng cao nhận thức về vai trò, vị trí của hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học

Làm cho mỗi CBQL, giáo viên và học sinh phải nhận thức được đổi mới PPDH giữ vai trò đặc biệt quan trọng trong việc nâng cao chất lượng, hiệu quả giáo dục toàn diện ở trường tiểu học. Đổi mới PPDH sẽ làm thay đổi tận gốc nếp nghĩ, nếp làm, thói quen đối với người dạy và người học. Nó tác động mạnh mẽ đến các thành tố của quá trình dạy học. (Đặng, 2012)

Đổi mới PPDH là vấn đề then chốt, quan trọng trong quản lý hoạt động dạy và học, tác động tới mỗi thành viên trong trường tiểu học, là điều kiện quan trọng để phát triển chương trình giáo dục và các yếu tố liên quan đến hoạt động giáo dục ở trường tiểu học. Nó đưa lại chất lượng cho hoạt động dạy của giáo viên và học của học sinh.

Nhận thức sâu sắc rằng, đổi mới không phải là thay cái cũ bằng cái mới. Đó là sự kế thừa, và sử dụng một cách có chọn lọc và sáng tạo hệ thống PPDH truyền thống hiện có giá trị tích cực trong việc hình thành tri thức, rèn luyện kỹ năng, kinh nghiệm và phát triển thái độ tích cực đối với đời sống, chiếm lĩnh các giá trị xã hội, phù hợp với điều kiện cụ thể của huyện Cần Đức.

Đổi mới PPDH không phải là công việc dễ dàng, nhưng cũng không phải là không làm được, nếu tất cả các thành viên trong nhà trường cùng nhận thức, hành động thống nhất, đồng bộ. Đổi mới PPDH là một công việc thường xuyên và lâu dài, là một quá trình mà bắt đầu phải từ nhận thức. Nhận thức là cơ sở của hành động. Do đó, đòi hỏi những người làm công tác giáo dục, những CBQL phải có sự kiên trì, bền bỉ và thái độ trách nhiệm cao đối với công việc thì mới có thể thực hiện tốt được nhiệm vụ đổi mới.

2.5.2. Đổi mới công tác xây dựng kế hoạch về hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học

Xây dựng kế hoạch là sự khởi đầu cho thành công của đổi mới PPDH. Không xây dựng được kế hoạch tốt, có tính khả thi, phù hợp với đặc điểm của từng trường thì hoạt động đổi mới PPDH sẽ chỉ là hình thức, không có định hướng, luôn bị động hoặc duy ý chí.

Xây dựng, thiết kế và quản lý công tác kế hoạch đổi mới PPDH là việc đưa toàn bộ hoạt động đổi mới PPDH vào kế hoạch của học kỳ, của năm học, của tổ chuyên môn, của trường tiểu học, nhằm chỉ rõ mục tiêu cần đạt, các bước đi, các biện pháp thực hiện, đảm bảo các nguồn lực để đạt các mục tiêu đã đề ra đối với mỗi trường tiểu học.

2.5.3. Tổ chức bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ về hoạt động đổi mới phương pháp dạy học cho đội ngũ giáo viên và các đối tượng liên quan

Các văn kiện của Đảng, Nhà nước đều khẳng định đội ngũ CBQL và nhà giáo là yếu tố quan trọng, then chốt trong việc đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục - đào tạo, trong đó có đổi mới PPDH. Vì vậy, nhiệm vụ đổi mới có đạt được kết quả như mong muốn hay không phụ thuộc rất lớn vào trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, năng lực giáo dục và dạy học của đội ngũ giáo viên, đội ngũ CBQL và nhân viên trong các trường tiểu học.

Nâng cao trình độ năng lực chuyên môn, rèn luyện kỹ năng thực hiện đổi mới PPDH theo những phương hướng, quan điểm đổi mới cho đội ngũ giáo viên và các đối tượng liên quan vừa là mục đích, vừa là động lực để tổ chức hoạt động các trường tiểu học có chất lượng, hiệu quả. Không thể đổi mới PPDH một cách thực chất nếu không có đội ngũ giáo viên có trình độ, năng lực ngang tầm với yêu cầu đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục tiểu học hiện nay.

2.5.4. Chỉ đạo hoạt động đổi mới cách đánh giá kết quả giáo dục và học tập theo hướng phát triển năng lực toàn diện của học sinh tiểu học

Trong lý luận giáo dục và dạy học, việc đánh giá kết quả của người học không chỉ nhằm mục đích nhận định thực trạng, điều chỉnh hoạt động học mà còn đồng thời tạo điều kiện nhận định thực trạng và điều chỉnh hoạt động dạy. Đó là một kênh thông tin quan trọng để người dạy đổi mới PPDH, phù hợp với mục tiêu, nội dung dạy học, đối tượng và hoàn cảnh dạy học cụ thể. (Nguyễn, 2019).

Đối với trường tiểu học, mục tiêu của việc quản lý đổi mới cách đánh giá kết quả học tập của học sinh là nhằm giúp cho giáo viên tăng cường các hình thức đánh giá, phương pháp đánh giá một cách khoa học, đảm bảo tính chính xác, khách quan, công bằng, phù hợp với xu thế đổi mới giáo dục hiện nay.

Đổi mới cách đánh giá học sinh tiểu học là nhằm cụ thể hóa, vận dụng linh hoạt, hiệu quả Thông tư 27 của Bộ Giáo dục - Đào tạo trên địa bàn huyện Cần Đước, góp phần phát triển năng lực toàn diện học sinh, thực hiện đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục tiểu học.

2.5.5. Thực hiện tốt công tác kiểm tra và tạo động lực cho hoạt động đổi mới phương pháp dạy học ở trường tiểu học huyện Cần Đước

Hoạt động kiểm tra, đánh giá có ý nghĩa rất quan trọng trong công tác quản lý nói chung và công tác quản lý giáo dục- đào tạo nói riêng, đặc biệt là hoạt động đổi mới PPDH. Kiểm tra nhằm đánh giá hoạt động dạy học ở trường trên cơ sở kiểm tra, đối chiếu với quy định của ngành giáo dục, các cấp quản lý có thẩm quyền về mục tiêu, kế hoạch, chương trình, nội dung, phương pháp giáo dục, quy chế chuyên môn, quy chế kiểm tra, đánh giá, việc thực hiện các quy định về điều kiện cần thiết đảm bảo chất lượng dạy và học ở các trường học, trong đó có trường tiểu học. (Hoàng, 2015).

Hoạt động kiểm tra, đánh giá thực trạng hoạt động đổi mới PPDH của trường tiểu học nhằm đôn đốc việc thực hiện kế hoạch đổi mới, tư vấn các giải pháp khả thi để phát huy ưu điểm, khắc phục nhược điểm trong hoạt động đổi mới, phân đầu nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện ở trường tiểu học.

Để thực hiện tốt quá trình đổi mới PPDH ở trường tiểu học, cần tạo động lực cho giáo viên để truyền đạt kiến thức, giáo dục kỹ năng, đẩy mạnh hoạt động dạy học sao cho tiến triển ngày càng tốt hơn. Các trường tiểu học phải tạo ra động lực bằng cách tổ chức tốt công tác thi

đưa và khen thưởng; lấy giáo dục tự tưởng chính trị để đẩy mạnh thi đua và lấy kết quả thi đua để động viên, tác động đến tinh thần và thái độ công tác của từng giáo viên; căn cứ hiệu quả của đổi mới PPDH để đánh giá giáo viên, năng bậc, xếp lương, bình xét thi đua khen thưởng.

3. Kết luận

Qua kết quả nghiên cứu về thực trạng và biện pháp quản lý hoạt động đổi mới PPDH ở các trường tiểu học huyện Cần Đước, tỉnh Long An đã cung cấp cái nhìn thực tế về tình hình triển khai đổi mới PPDH ở các trường tiểu học tại địa phương, từ đó có sở đề ra các đề xuất thiết thực nhằm nâng cao hiệu quả quản lý và chất lượng giáo dục. Nghiên cứu không chỉ có ý nghĩa thực tiễn trong việc nâng cao chất lượng quản lý giáo dục tại huyện Cần Đước mà còn là nguồn tham khảo hữu ích cho các địa phương khác có điều kiện tương đồng. Việc thực hiện hiệu quả các biện pháp đề xuất sẽ góp phần quan trọng vào việc nâng cao chất lượng dạy học, đáp ứng yêu cầu phát triển năng lực và phẩm chất học sinh theo Chương trình Giáo dục phổ thông 2018, đồng thời góp phần vào sự phát triển chung của ngành giáo dục tỉnh Long An và cả nước.

Tài liệu tham khảo

- Ban Chấp hành Trung ương. (2013). *Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 04/11/2013 về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế*.
- Đặng, T. H. (2012). Năng lực và giáo dục theo tiếp cận năng lực. *Tạp chí Quản lý giáo dục*, số, 43, 18-26.
- Hoàng, H. B. (2015). Năng lực và đánh giá theo năng lực. *Tạp chí Khoa học*, 6 (71), 22.
- Lâm, T. H. H., & Hồ, V. T. (2024). Thực trạng quản lý hoạt động dạy học môn Toán ở các trường tiểu học tại thành phố Bảo Lộc, tỉnh Lâm Đồng. *Tạp chí Khoa học Đại học Đồng Tháp*, 13(01S), 92-101. <https://doi.org/10.52714/dthu.13.01S.2024.1304>.
- Nguyễn, T. N. (2019). Dạy học theo phương pháp tiếp cận năng lực người học tại trường đại học - vai trò và giải pháp. *Tạp chí Khoa học Trường Đại học Khánh Hòa*, số 6, 2019.
- Nguyễn, T. D. (2020). Quản lý đổi mới phương pháp dạy học tiếng Việt ở các trường tiểu học theo hướng tiếp cận phát triển năng lực học sinh. *Tạp chí khoa học - Đại học Đồng Nai*, Số 17 (2020), 19-26.
- Trần, B. H. (2009). *Đổi mới phương pháp dạy học, chương trình và sách giáo khoa*. Thành phố Hồ Chí Minh: NXB Đại học Sư phạm.